

KASTRE VALLA EELARVESTRAATEEGIA AASTATEKS 2026–2029

Võnnu 2025

Sissejuhatus	3
1. Sotsiaalmajanduslik keskkond	4
1.1 Eesti majanduskeskkond.....	4
1.2 Ülevaade Kastre valla elanikkonnast ja lähiaastate arengusuundadest	5
2. Põhitegevuse tulude prognoos.....	7
3. Põhitegevuse kulude prognoos.....	10
4. Investeermistegevuse prognoos	12
5. Finantseermistegevuse prognoos	15
6. Finantsdistsipliin	15
7. Kokkuvõte	17
LISA Eelarvestrateegia 2026-2029 vormid	18

Sissejuhatus

Eelarvestrateegia on kohaliku omavalitsuse üksuse arengukavast tulenev finantsplaan vähemalt nelja eelseisva eelarveaasta kohta. Eelarvestrateegiat uuendatakse igal aastal, täpsustades varasemas eelarvestrateegias kajastatud kolme eelseisva aasta prognoose ja lisades neljanda aasta prognoosid. Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse (KOKS) kohaselt koostatakse omavalitsuse eelarvestrateegia arengukavas sätestatud eesmärkide saavutamiseks ja kavandatavate tegevuste finantseerimise planeerimiseks.

Kastre valla eelarvestrateegia on koostatud vastavalt kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduse (KOFS) §20 sätestatule. Koostamise lähtealuseks on Kastre valla arengukava aastateks 2025-2035, Rahandusministeeriumi ja Kastre valla raamatupidamise andmed.

Eelarvestrateegia aastateks 2026-2029 on koosatud tekkepõhiselt. Võrdlusandmetena on kajastatud 2024. aasta eelarve täitmine rahandusministeeriumi saldoandmiku andmete alusel ning 2025. aasta prognoositav eelarve täitmine.

Vastavalt KOFS-le jaotatakse eelarve ja eelarvestrateegia järgmisteks osadeks:

- Põhitegevuse tulud;
- Põhitegevuse kulud;
- Investeermistegevus;
- Finantseerimistegevus;
- Likviidsete varade muutus.

Eelarvestrateegia arvulised näitajad on kajastatud käesoleva dokumendi lisan, mis on koostatud rahandusministri 07.07.2011 määruse nr 34 „Kohaliku omavalitsuse üksuse poolt Rahandusministeeriumile eelarvestrateegia, eelarve, lisaeelarve ja eelarve täitmise andmete esitamise tingimused, kord ning vormid“ kohaselt.

Eelarvestrateegia annab rahalised orientiirid valla võimalustest arengukavas kavandatud tegevuste elluviimiseks. Eelarvestrateegia perioodi tegevuste planeerimisel on eesmärkideks seatud:

- valla jätkusuutlikkuse ja finantsvõimekuse säilitamine;
- põhitegevuse kulud ei ületa strateegia perioodil põhitegevuse tulusid;
- positiivne tulem, mis võimaldab lisaks laenude tagasimaksetele panustada vahendeid investeerimistegevusse;
- finantsdistsipliini tagamise meetmetest kinnipidamine;
- toetusrahade kaasamine investeringuteks.

1. Sotsiaalmajanduslik keskkond

1.1 Eesti majanduskeskkond

Rahandusministeeriumi kevadprognoosi eesmärk on anda ajakohane hinnang Eesti majanduse ja riigirahanduse arengule, lähtudes seni tehtud eelarveotsustest.

Käesoleva majandus- ja rahandusprognoosi koostamist saadab suur ebakindlus nii rahvusvahelises kui ka riigisisese plaanis. Prognoos kajastab arenguid olukorras, kus maailma majandust mõjutavad USA võimalikud imporditollid, mis loovad ebastabiilsust ja võivad muuta senist vabakaubanduse toimimist. Samal ajal on Euroopa Liit astumas samme oma kaitsevõime suurendamiseks, millega kaasnevad märkimisväärsed eelarvepoliitilised väljakutsed. Märtsis toimunud valitsuse vahetusega on alanud uute eelarveotsuste tegemine, mille mõju majandusele selgub järk-järgult.

Majanduse elavnemise märke oli näha juba 2024. aasta teisel poolel ning taastumine jätkub ka 2025. aastal, kuid see toimub aeglaselt, arvestades endiselt kõrget hinnataset ja rahvusvahelise keskkonna ebastabiilsust. 2025. aasta majanduskasvuks prognoositakse 1,7%, mis 2026. aastal kiireneb 2,5%-ni. Eesti töötleva tööstuse konkurentsivõime on viimastel aastatel langenud, kuid ekspordis on näha taastumise märke, eriti 2024. aasta neljandas kvartalis. Eksporditurgude osas on ettevõtted hakanud otsima uusi võimalusi väljaspool traditsioonilisi Põhjamaade sihtturge. Käesolevaks aastaks prognoositakse kaupade ja teenuste ekspordi kasvu 2,5%, millesse annavad olulise panuse info- ja sideteenused ning taastunud ärireiside turg. Tööturu olukord püsib suhteliselt stabiilne, kuid töötajate arvu kasvu oodatakse alles 2025. aasta lõpus. Ettevõtted on seni pigem hoidnud olemasolevat tööjõudu, valmistudes ette majanduse kasvu tsükliks. Palgakasv aeglustub ja on prognooside järgi umbes 5% tasemel, kusjuures erasektori palgatõusu väljavaated on paremad kui avalikus sektoris. Netopalga ostujõud peaks taastuma tasemele, mis oli enne Venemaa täiemahulist sõda Ukrainas, 2026. aasta lõpuks.

Eratarbimine oli 2024. aastal mõõdukas languses ning see jätkub ka 2025. aastal vaatamata sissetulekute ostujõu paranemisele. 2026. aastal oodatakse eratarbimise kasvu, kuna maksujärgsed sissetulekud suurenevad tulumaksureformi mõjul ning inflatsioon aeglustub. Investeeringute osas jääb erasektor ettevaatlikuks, kuid valitsussektori investeeringud kasvavad 2025. aastal seoses Euroopa Liidu eelarvetsükli lõppemisega.

Inflatsioon kiireneb 2025. aastal toiduhindade, maksutõusude ning tugevneva majanduskonjunkturi koosmõjul. 2026. aastal peaks inflatsioon aeglustuma, kuna maksumeetmete mõju väheneb ja toiduhinnad stabiliseeruvad. Eelarvepuudujääk väheneb 2025. aastal 1,5%-ni SKPst peamiselt tänu ühekordsetele teguritele ja maksutulude kasvule. 2026. aastal puudujääk suureneb ajutiselt tulumaksumuudatuste ja kaitsekulude tõusu tõttu, kuid hakkab järgmistel aastatel taas vähenema. 2029. aastal kasvab defitsiit ajutiste maksutõusude lõppemise tõttu taas 2,4%-ni SKPst.

Tabel 1. Majandusnäitajate prognoos 2024-2029

	2024 tegelik	2025 prognoos	2026 prognoos	2027 prognoos	2028 prognoos	2029 prognoos
SKP reaalkasv %	-0,3	1,7	2,5	2,2	2,2	2,2 (3,2)
Tööpuudus %	7,6	7,1	6,6	6,4	6,3	6,2
Inflatsioon %	3,5	5,2	3,3	2,4	2,2	2,0 (1,1)
Keskmine palk (eurot)	1 981	2 078	2 184	2 287	2 389	2 495
Palgakasv %	8,1	4,9	5,1	4,7	4,5	4,4

Allikas: Rahandusministeeriumi kevadine prognoos 2025

1.2 Ülevaade Kastre valla elanikkonnast ja lähiaastate arengusuundadest

Valla arengus on olulisemad tegurid elanike arv, valla maksumaksjate arv ja keskmine brutopalk. Vallas jätkub 2025. aastal investeerimistegevus ning uute elamupiirkondade arendustegevus Haaslaval, Kurepalus ja Aardlapalus. Kastre valla soodne Tartu linna lähedane asukoht ja uute elamupiirkondade edasine arendamine on mõjuteguriteks rahvaarvu ja maksumaksjate arvu jätkuval tõusul.

Rahvastikuregistri andmetel elas Kastre vallas 01.08.2025 seisuga 6 551 elanikku (aasta algul 6 463) (vt. tabel 2).

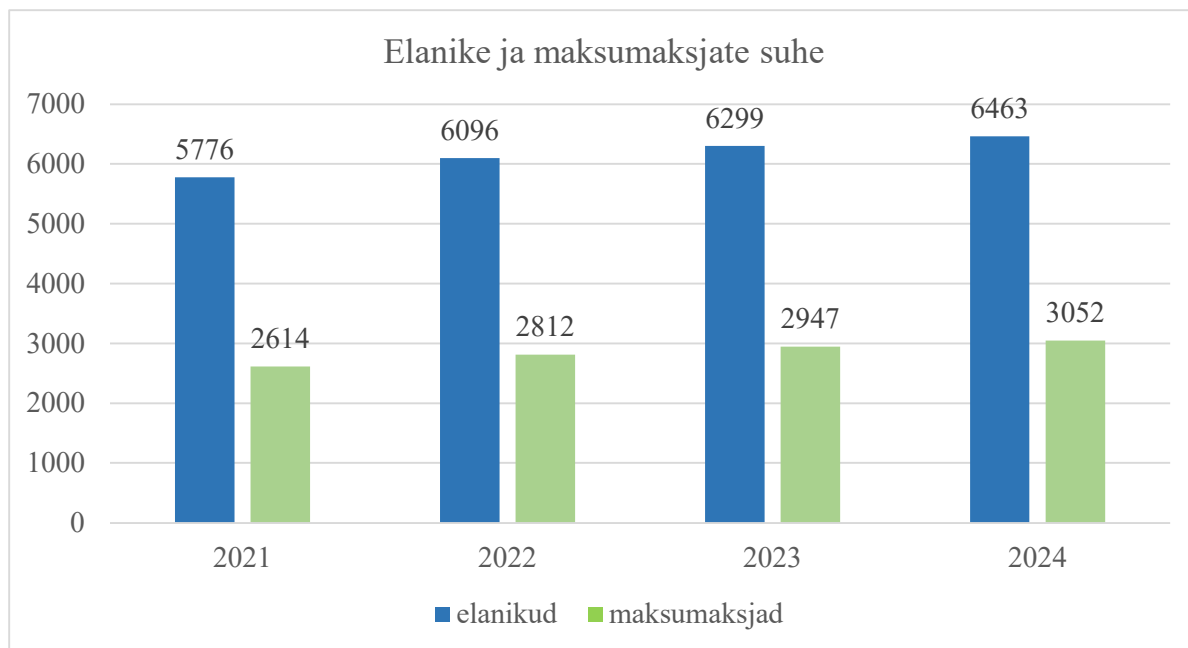
Tabel 2. Elanike vanuseline jaotus Kastre vallas

	01.08.2025	01.01.2025
18-aastased ja nooremad	1 592	1 580
19- 64 – aastased	3 985	3930
65- aastased ja vanemad	974	953
Kokku	6 551	6 453

Kohaliku omavalitsuse heaolu sõltub paljuski sellest, kuivõrd hästi läheb töötavatel elanikel (maksumaksjatel). Maksumaksjate arvu, füüsilistele isikutele tehtud väljamaksete, maksumaksjate sissetulekute ja tulumaksu laekumiste ning nendevaheliste suhtarvude ülevaade on toodud tabelis 3.

Tabel 3. Kastre valla tulumaksu laekumise ja maksumaksjate ülevaade aastatel 2021-2024

Kastre vald	2021	2022	2023	2024
Maksumaksjate arv	2 614	2 812	2 947	3 052
Maksumaksjate arvu muutus	3,6%	7,6%	4,8%	3,6%
Väljamaksed füüsilistele isikutele	45 250 627	53 709 382	62 683 637	70 764 457
Sissetulek maksumaksja kohta kuus	1 443	1 592	1 773	1 932
Sissetuleku kasv maksumaksja kohta	9%	10%	11%	9%
Tulumaksu tekkepõhine laekumine	5 486 909	6 533 056	7 621 216	8 769 840
Tulumaksu laekumise kasv	13%	19%	17%	15%

Joonis 1. Elanike ja maksumaksjate suhe Kastre vallas (allikas: Rahvastikuregister ja Regionaal- ja Põllumajandusministeerium 2024)

Minuomavalitsus.ee statistilised andmed näitavad, et Kastre valla elaniku keskmine sissetulek oli 2024. aastal 1 932 eurot, Eesti keskmine sissetulek samal ajal 1 981 eurot. Kastre valla elanik saab keskmiselt 3% väiksemat sissetulekut.

Peamised arengusuunad strateegiaperioodil:

I elanike võimalusi avardav vald

- kodulähedane, kvaliteetne ja nüüdisaegne hariduselu;
- mitmekesine ja kättesaadav noorsootöö, huviharidus ning huvitegevus;
- rikkalik ja elujõuline kultuurielu;
- võimaluste rohke liikumis- ja spordielu.

II kodupaika arendav vald

- sujuvad ühendused;
- kestlik ja elurikas looduskeskkond;
- mitmekülgsed võimalustega avalik ruum;
- ettevõtlus- ja külalissõbralik keskkond.

III turvatunnet loov vald

- vastutustundlik liikluskultuur;
- märgatud ja hoitud lapsed ja pered;
- teadlik tervise edendus;
- toetatud abivajajad;
- läbimõeldud kriisivalmidus.

IV kogukondi kaasav vald

- tegusad kogukonnad;
- avatud valitsemine ja süsteemne kommunikatsioon.

2. Põhitegevuse tulude prognoos

Valla tulubaas sõltub ümbritsevast majanduskeskkonnast ning riigi eelarve- ja regionaalpoliitikast. Eesti kohalike omavalitsuste finantsautonoomia on väike. Enamus tuludest otsustatakse keskvalitsuse tasandil rahastamismudelite kaudu.

Kõige otsesemat mõju tulubaasile omavad valla elanike arv ja tööturul toimuvad muutused, kuna tööturu seisukorrast sõltub otseselt valla suurima tuluallika füüsilise isiku tulumaksu laekumine.

Tulenevalt kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusest käsitletakse eelarve põhitegevuse tuludena maksutulused, tulusid kaupade ja teenuste müügist, saadavaid toetusi ja muid tegevustulusid

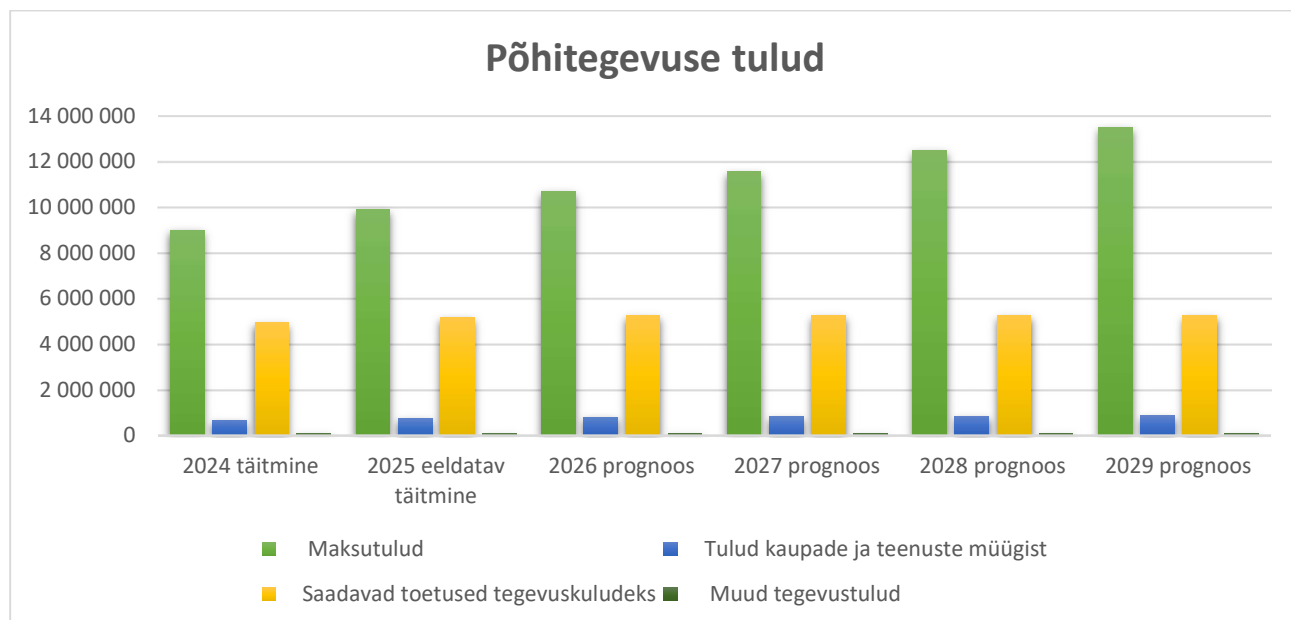
Põhitegevuse tulude prognoosi eeldused eelarvestrateegia perioodil 2026-2029:

- Tulumaksu laekumise kasvuks on prognoositud 8% aastas.
- Maamaksu laekumine sõltub omavalitsuse poolt kehtestatud määradest.
- Kohalikke makse ei kehtestata.
- Tulu kaupade ja teenuste müügist on planeeritud kasvuga tulenevalt lasteaialaste arvu ja kohatasu maksu suurenemisest.
- Riigieelarveeraldis tasandusfondist on kavandatud 1 700 000 eurot aastas. Tegemist on hinnangulise näitajaga, sest tegelikud laekumised selguvad riigieelarve menetluse käigus iga aasta eraldi.
- Riigieelarveeraldis toetussfondist on kavandatud 5% kasvuga 2026. aastal seoses õpilaste arvu kasvuga ning üldhariduskoolide õpetajate töötasu alammäära tõusuga. Järgnevatel aastatel on jäetud toetusfondi eraldised 2026. aasta tasemele.
- Muud saadavad sihtotstarbelised toetused tegevuskuludeks on kavandatud 2025. aasta tasemel.
- Muud tegevustulud laekumine on planeeritud 2025. aastast 17% enam ning jäetud järgnevatel aastatel samale tasemele.

Tabel 4. Põhitegevuse tulud 2024-2029

	2024 täitmine	2025 eeldatav täitmine	2026 prognoos	2027 prognoos	2028 prognoos	2029 prognoos
Põhitegevuse tulud kokku	14 703 101	15 901 590	16 849 910	17 730 665	18 678 393	19 702 447
Maksutulud	9 000 801	9 893 000	10 690 286	11 552 014	12 482 965	13 489 402
sh tulumaks	8 769 840	9 600 000	10 368 000	11 197 500	12 093 000	13 060 440
sh maamaks	230 961	293 000	322 286	354 514	389 965	428 962
sh muud maksutulud	0	0	0	0	0	0
Tulud kaupade ja teenuste müügist	656 149	745 771	810 274	829 301	846 078	863 695
Saadavad toetused tegevuskuludeks	4 943 641	5 177 319	5 249 350	5 249 350	5 249 350	5 249 350
sh tasandusfond	1 839 357	1 743 306	1 700 000	1 700 000	1 700 000	1 700 000
sh toetusfond	2 896 700	3 047 000	3 199 350	3 199 350	3 199 350	3 199 350
sh muud saadud toetused tegevuskuludeks	207 584	387 013	350 000	350 000	350 000	350 000
Muud tegevustulud	102 510	85 500	100 000	100 000	100 000	100 000
Põhitegevuse tulude muutus	-	8%	6%	5%	5%	5%

Eelarvestrateegia perioodi 2026-2029 tulud kasvavad keskmiselt 6% (tabel 4).

Joonis 2. Põhitegevuse tulud aastatel 2024-2029

Põhilise osa eelarve sissetulekutest moodustavad maksutulud ja saadavad toetused: toetused riigieelarvest ning projektipõhine rahastus.

Üksikisiku tulumaks on valla suurim tuluallikas. Tulumaksu laekumist mõjutavad maksumaksjate arv, keskmine palk ning riigipoolsed tulumaksu jaotusmetoodika muutused. Valla eelarvesse laekub maksumaksjate tulu, kelle Maksu- ja Tolliameti poolt peetavasse maksukohustuslaste registrisse kantud elukoht on 1. jaanuari seisuga Kastre vald.

Tulumaksu prognoosis on arvestatud riigikogus vastuvõetud tulumaksu ümberkorralduse seadusega, millega muudetakse KOVidele tulumaksu eraldamise põhimõtteid. Perioodil 2025-2027 suurendatakse järk-järgult residendist füüsilise isiku riiklikult pensionilt eraldatavat tulumaksu 2,5%-lt 10,23%-le ja vähendades samal ajal järk-järgult muust tulust tulumaksu 11,89%-lt 10,23%-le. Muudatusega kiireneb tulumaksu laekumise kasv KOVides, kus on eakate osakaal kõrge, ning aeglustub, kus on kõrgem tööealiste osakaal ja palgatase (tabel 5.)

Kastre valla eelarvestrateegias on arvestatud tulumaksu kasvuks 8% aastas (tabel 4). 2025. aasta tegelik tulumaksu laekumine selgub 2026. aasta jaanuari lõpuks, 7 kuu keskmine kasv oli 8,8%.

Tabel 5. Tulumaksu määrad aastatel 2025-2028

	2025	2026	2027	2028
KOV FITM pensionitulu määr (% tuludest)	5,50%	8,50%	10,23%	10,23%
KOV FITM muu tulu määr (% tuludest)	11,29%	10,64%	10,23%	10,23%

Maamaks on maa maksustamise hinnast lähtuv maks, mis laekub täies mahus omavalitsusüksuse eelarvesse. Kastre valla territooriumil maamaksumäärad 2025. aastal:

- 1) elamumaale ja maatulundusmaa õuemaale kõlvikule maamaksumäär 0,3 protsenti maa maksustamishinnast aastas;
- 2) käesoleva lõike punktis 1 nimetamata maatulundusmaale maamaksumäär 0,3 protsenti maa maksustamishinnast aastas;
- 3) käesoleva lõike punktides 1 ja 2 nimetamata sihtotstarbega maale 1,0 protsenti maa maksustamishinnast aastas.

Tulud kaupade ja teenuste müügist koosnevad riigilõivudest, haridusteenuste kohatasudest, valla allasutuste omatuludest ning üüri- ja rendituludest. Tulu kaupade ja teenuste müügist on planeeritud perioodil 2026-2029 kasvuga keskmiselt 4% aastas. Arvestatud on lasteaedades laste arvu suurenemisega ning lasteaia kohatasu tõusuga (osalustasu suurus on seotud töötasu alampalgamääraga).

Saadavad toetused tegevuskuludeks on eraldised riigieelarve tasandus- ja toetusfondist. Tasandusfondi eesmärk on ühtlustada omavalitsuste võimalusi avalike teenuste osutamisel. Toetusfond, so eraldised konkreetsete tegevuste katteks – hariduskulude, koolieelsete lasteasutuste õpetajate tööjõukulude toetus, toimetulekutoetus, noorte huvihariduse ja –tegevuse toetus, rahvastikutoimingute hüvitis, teede korrashoid. Tasandus- ja toetusfondi eraldised sõltuvad riigieelarvest.

Muud saadavad toetused on erinevate riigiasutuste sihtotstarbelised toetused ja projektipõhised toetused rahastamise meetmetest. Strateegia koostamisel on nimetatud toetused arvestatud 2025. aasta suurusjärgus.

Muude tegevustulude all on kajastatud maavara kaevandamisõiguse tasusid, vee erikasutustasu, saastetasusid, saadud trahve ja muid eelpool nimetamata tulusid. Muude tegevustulude laekumine on planeeritud 2025. aastast 17% enam ja jäetud järgnevatel aastatel samale tasemele. Tulude suurenemine on seotud riigitee nr 22140 Tõrvandi-Roiu-Uniküla ümberehitusega, mille käigus kasutatakse Kastre valla kaevandustest pärit materjali, suurendades vastavaid kaevandamisõiguse tasusid.

3. Põhitegevuse kulude prognoos

Eelarvestrateegia perioodil on tegevuskulude kasvu kavandamisel lähtutud eelkõige seadusejärgsete avalike teenuste osutamiseks vajalike kulude katmisega.

Põhitegevuse kulud on perioodil 2026-2029 prognoositud järgmistel eeldustel:

- Antavad toetused püsivad strateegiaperioodil üldiselt muutumatuna.
- Tööjõukulude kasvuks on planeeritud 2026. aastal 5% seoses palgakulude kasvuga ning õpetajate töötasu alammäära tõusuga. Alates 2027. aastast arvestatakse personalikulude kasvuga keskmiselt 3,5% aastas. Eelarvestrateegia koostamise ajal puudub teadmine, millises määras ja mis aastatel õpetajate töötasu alammäära muudetakse.
- Majandamiskulude kavandamisel arvestatakse lepinguliste kohustustega ning kaupade ja teenuste hindade tõusuga.
- Põhitegevuse kulude planeerimisel on lähtutud põhimõttest, et valla põhitegevuse tulem ajas kasvaks.

Tabel 6. Põhitegevuse kulud aastatel 2024-2029

	2024 täitmine	2025 eeldatav täitmine	2026 prognoos	2027 prognoos	2028 prognoos	2029 prognoos
Põhitegevuse kulud kokku	13 161 524	15 064 820	15 752 406	16 283 915	16 761 531	17 310 497
Antavad toetused tegevuskuludeks	886 968	980 040	1 013 130	1 006 127	1 007 157	1 008 221
Muud tegevuskulud	12 274 556	14 084 780	14 739 276	15 277 788	15 754 374	16 302 276
sh personalikulud	7 637 442	8 938 752	9 385 689	9 714 188	10 054 184	10 406 080
sh majandamiskulud	4 635 554	5 003 417	5 253 587	5 463 600	5 600 190	5 796 196
sh muud kulud	1 560	142 611	100 000	100 000	100 000	100 000
Põhitegevuse kulude muutus	-	14%	5%	3%	3%	3%

Strateegiaperioodi kulude kasv on keskmiselt 4% aastas (tabel 6).

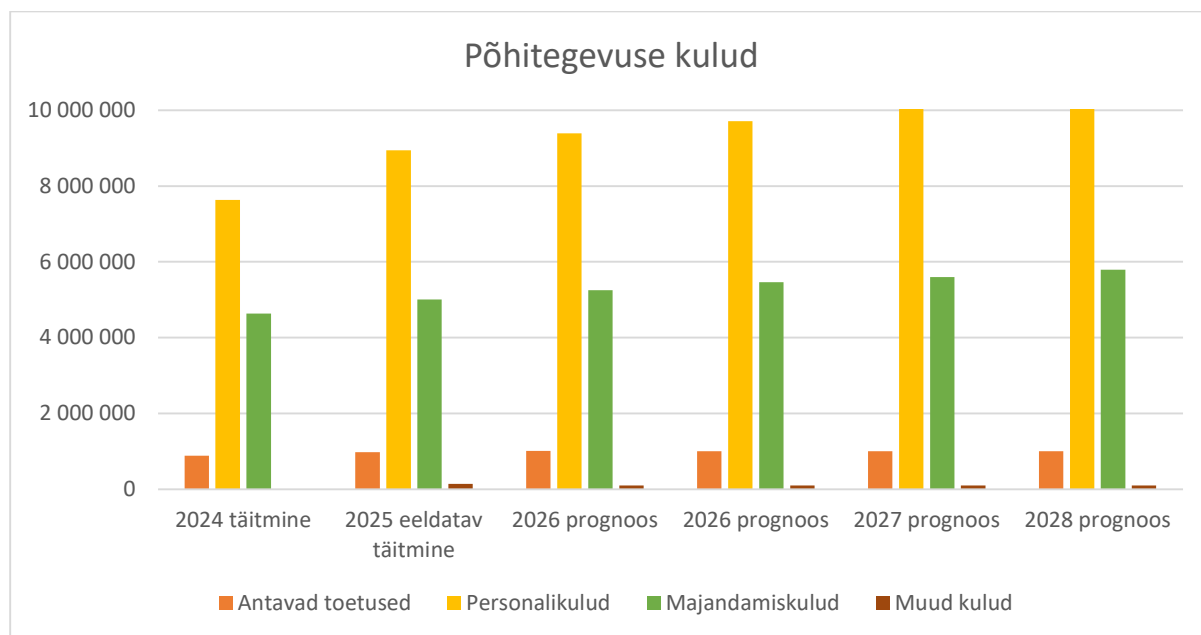
Antavad toetused tegevuskuludeks on valla poolt antavad toetused tegevus- ja projektitoetused mittetulundusühingutele ja teistele organisatsioonidele ning sotsiaaltoetused. Toetused moodustavad põhitegevuskuludest 6 %.

Personalikulud on töötasu, sotsiaalkindlustusmaksed ning erisoodustusmaksuga maksustatavad soodustused valla asutuste töötajatele ning moodustavad põhitegevusekuludest 60%

Majandamiskulud on valla asutuste hoonete ülalpidamiskulud, kulud transpordile, heakorrale, teedele, tänavatele. Kulud moodustavad põhitegevuse kuludest ca 33%.

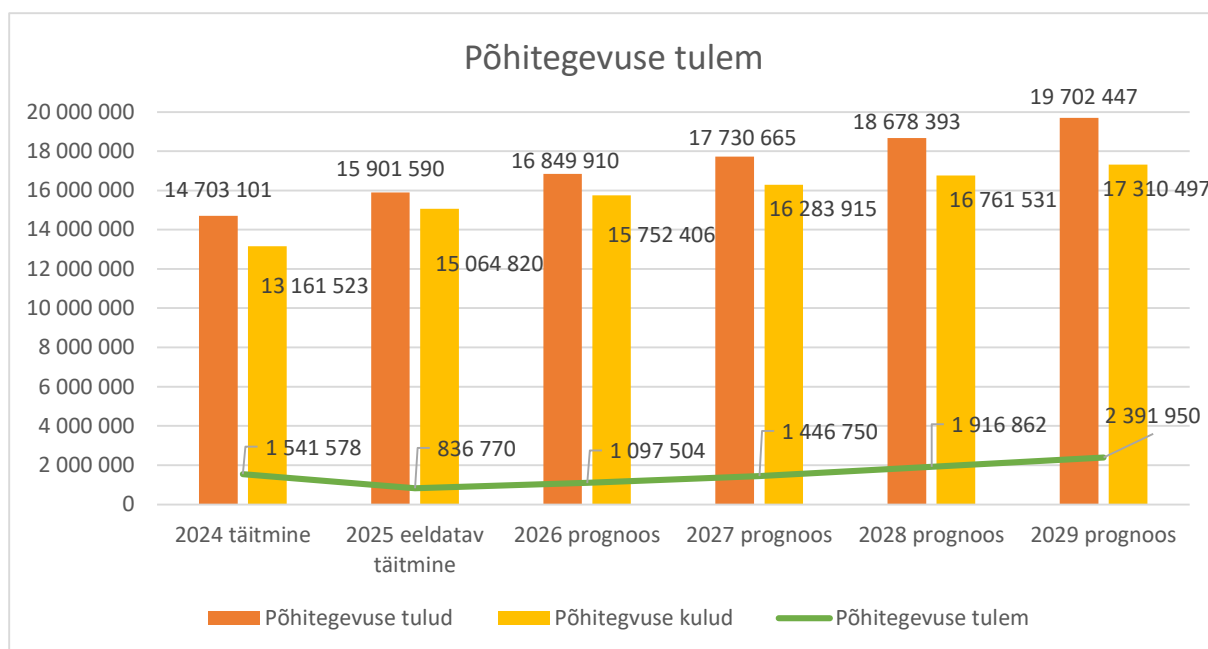
Kastre valla põhitegevuse kuludest on suurima osakaaluga personalikulud, kasv keskmiselt 4% aastas. Majandamiskulude kasvuks on planeeritud samuti keskmiselt 4%.

Muude kulude alla on arvestatud iga-aastane vallavalituse reservfond suurusega 100 000 eurot.

Joonis 3. Põhitegevuse kulud aastatel 2024-2029

Põhitegevuse tulem on põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude vahe. Põhitegevuse tulem peab olema positiivne ning katma vähemalt intressikulu. Strateegiaperioodi eesmärgiks on põhitegevuse tulude- ja kulude ülejäägi saavutamine võimalikult suurel määral, tagamaks piisavad vahendid laenukohustuste tasumiseks ja investeerimiseks. Kastre valla põhitegevuse tulem on seni olnud ning planeeritud kogu strateegia perioodi jooksul positiivne.

Joonis 4. Põhitegevuse tulem aastatel 2024-2029

4. Investeeringustegevuse prognoos

Investeeringustegevuse eelarve koosneb investeeringustegevuse tuludest ja kuludest.

Tuludeks on põhivara müük, saadavad toetused põhivara soetuseks, osaluste ning muude aktsiate müük, tagasilaekuvad laenud ja finantstulud.

Kuludeks on põhivara soetus, põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine, osaluste ning muude aktsiate soetus, antavad laenud ja finantskulud.

Põhivara soetuste loetelu on kajastatud käesoleva määruse lisas „Eelarvestrateegia 2026-2029 vormid“ punktis 2 „Investeeringisvaldkonnad ja –objektid“. Eelarvestrateegias esitatud investeeringisobjektide maksumused on hinnangulised summad, mis sõltuvad ehitusturul tulevikus aset leidvatest muutustest ja investeeringuteks kaasatud struktuurifondide vahenditest.

Tabel 7. Investeermistegevus aastatel 2024-2029

	2024 täitmine	2025 eeldatav täitmine	2026 prognoos	2027 prognoos	2028 prognoos	2029 prognoos
Investeermistegevus kokku	-4 353 309	-1 026 293	-1 252 119	-2 348 227	-2 673 279	-3 423 684
Põhivara müük (+)	38 900					
Põhivara soetus (-)	-4 137 671	-1 035 034	-1 165 000	-2 835 000	-4 440 000	-6 495 000
<i>sh projektide omaosalus</i>	<i>-4 067 636</i>	<i>-704 043</i>	<i>-835 000</i>	<i>-2 085 000</i>	<i>-2 380 000</i>	<i>-3 115 000</i>
Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine (+)	70 035	330 991	330 000	750 000	2 060 000	3 380 000
Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine (-)			-173 800	-25 000	-25 000	-25 000
Finantstulud (+)	20 351	15 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Finantskulud (-)	-344 924	-337 250	-253 319	-248 227	-278 279	-293 684

Investeermistegevuse põhiallikaks Kastre vallas on valla omavahendid ja EL struktuuritoetuse meetmed. Investeeringuid tehakse omavahenditest ca 56% (tabel 7). Omavahenditeks on siinses kontekstis põhitegevuse tulemi ülejääk ja pangalaenu ning tulud varadelt. Finantstuludeks on deposiitide intressitulu ja finantskuludeks on pangalaenu intressikulu.

Kaasava eelarve toetuseks on planeeritud strateegia perioodil 25 000 eurot. 2026. aastaks on planeeritud KOV poolne rahastus Transpordiametile Tõrvandi-Roiu-Uniküla jalgratta- ja jalgte ehituseks summas 148 800 eurot.

Eelarvestrateegia 2026-2029 aastatel on investeermistegevuse eelarve negatiivne, st kulud ületavad investeermistegevuseks saadavaid tulusid (tabel 7).

Strateegiaperioodi (2026-2029) jooksul on planeeritud suunata põhivara soetusse kokku 14,9 mln eurot. Mahukaim investeermistegevus langeb 2028. aastasse (4 440 000 eurot) ja 2029. aastasse (6 495 000 eurot) (tabel 7), mil põhirõhk on hariduse valdkonna arendamisel (joonis 6).

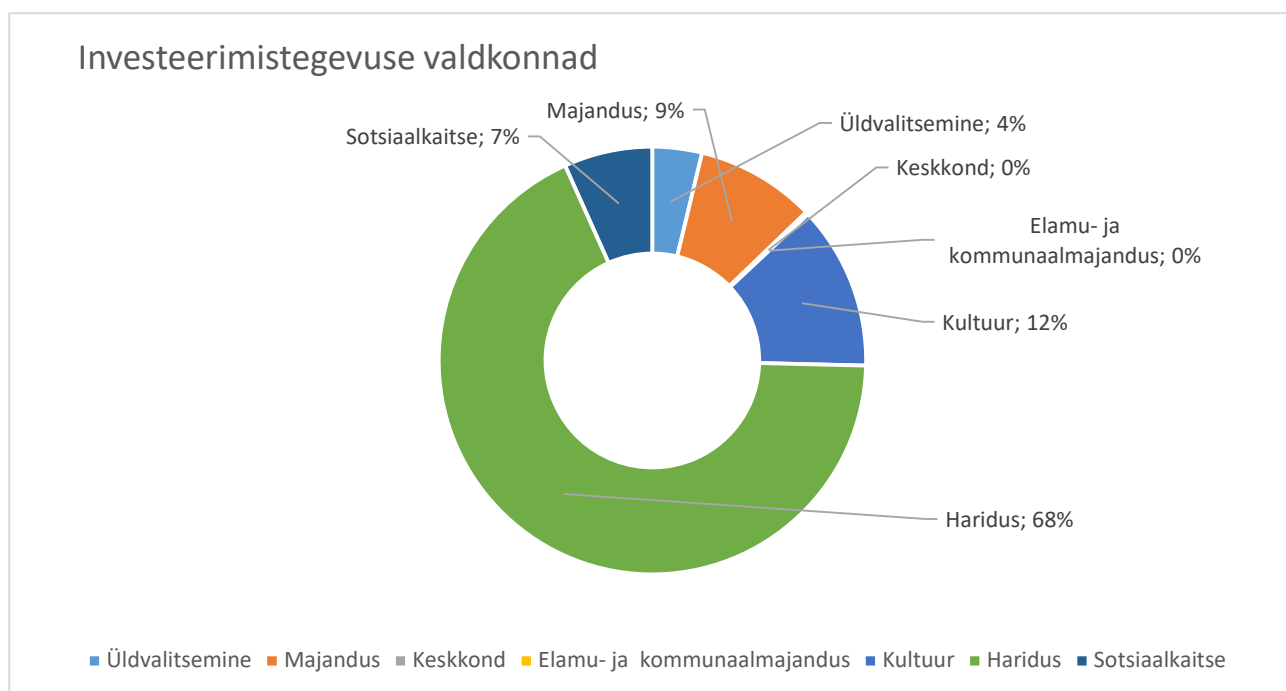
Suurimad objektid strateegia perioodil:

- Haaslava koolimaja projekteerimine ja ehitamine 8,15 mln eurot (aastatel 2028 ja 2029);
- Priiuse Seltsimaja rekonstrueerimine koos väliala ehitusega 1,43 mln eurot (2027. aastal hoone rekonstrueerimine ning 2029. aastal väliala projekteerimine ja ehitus);
- Võnnu Keskkooli renoveerimine 1,2 mln eurot (2027. aastal);
- Sotsiaalmaja projekteerimine ja ehitamine 1 mln eurot (2027. aastal 500 000 eurot, 2028. aastal 500 000 eurot).

Eelarvestrateegia perioodil suunatakse enim vahendeid hariduse valdkonda (68%). Põhjuseks on amortiseerunud hooned ning uue koolimaja ehitus. Majanduse valdkonna objektid moodustavad 9% investeeringute mahust. Kergliiklusteede rajamisse suunatakse 950 000 eurot ja tolmuva kattega teede rajamisse 400 000 eurot. Kultuurivaldkonna investeeringute osatähtsus on 12%. Sotsiaalkaitse valdkonna investeeringud jäävad 2028. ja 2029. aastasse, planeeritud on sotsiaalmaja ehitamine, moodustades 7% kogu perioodi investeeringutest.

Joonis 5. Investeeringustegevus tegevusvaldkondade lõikes perioodil 2025 - 2029

Joonis 6. Investeeringustegevuse osatähtsus tegevusvaldkondade lõikes perioodil 2025-2028

5. Finantseerimistegevuse prognoos

Finantseerimistegevuse näitajad käesolevas eelarvestrateegias on kohustuste võtmine ja kohustuste tasumine.

Investeeringute osaliseks rahastamiseks on planeeritud strateegia perioodil võtta uusi pangalaene kokku 6 250 000 euro ulatuses (tabel 8).

Tabel 8. Finantseerimistegevus 2024-2029

	2024 täitmine	2025 eeldatav täitmine	2026 prognoos	2027 prognoos	2028 prognoos	2029 prognoos
Finantseerimistegevus	2 247 649	-508 815	-14 125	1 213 090	813 977	554 577
Kohustiste võtmine (+)	2 800 000	250 000	750 000	2 000 000	2 000 000	1 500 000
Kohustiste tasumine (-)	-552 351	-758 815	-764 125	-786 910	-1 186 023	-945 423

Finantsplaneerimisel on arvestatud järgmiste kehtivate laenukohustustega:

LHV Pank laenulepingud:

- KL-280817HA sõlmitud Danske Bank A/S Eesti filiaaliga 28.08.2017, laenusumma 535 000 eurot; lõpptähtpäev 01.09.2027; intressimäär 1,2% + Euribor;
- LL-20200709KV sõlmitud AS LHV Pank 09.07.2020, laenusumma 2 300 000 eurot; lõpptähtpäev 20.07.2030; intressimäär 1,19% + Euribor.

SEB Pank

- laenuleping nr 2018026911 sõlmitud 21.11.2018, laenusumma 948 000 eurot; lõpptähtpäev 19.11.2028; intressimäär 1,1% + Euribor.

Swedbank

- laenuleping nr 22-075187-JI sõlmitud 03.11.2022, laenusumma 2 000 000 eurot; lõpptähtpäev 20.10.2032; intressimäär 1,08% + Euribor.
- laenuleping nr 23-089219-JI sõlmitud 19.12.2023, laenusumma 2 000 000 eurot; lõpptähtpäev 20.11.2033; intressimäär 1,14% + Euribor.
- laenuleping nr 24-046137-JI sõlmitud 12.07.2024, laenusumma 3 500 000 eurot; lõpptähtpäev 20.12.2034; intressimäär 0,895% + Euribor.

6. Finantsdistsipliin

Finantsdistsipliini tagamiseks sätestab kohaliku omavalitsuse finantsjuhtimise seadus meetmed, milleks on kinnipidamine kohaliku omavalitsuse põhitegevuse tulemi lubatavast väärtusest ja kinnipidamine netovõlakoormuse ülempiirist.

Põhitegevuse tulemi on põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude vahe. Tulude positiivset vahet kasutatakse investeeringute finantseerimiseks, samuti olemasolevate laenude teenindamiseks. Põhitegevuse tulemi väärtus aruandeaasta lõpu seisuga ei või olla väiksem kui null.

Eelarvestrateegia perioodi jooksul on Kastre valla põhitegevuse tulem positiivne (tabel 9). Strateegiaperioodi eesmärgiks on põhitegevuse tulude ja kulude ülejäägi saavutamine nii, et põhitegevuse tulem katab laenude ja intresside tagasimaksed ning võimaldab viia ellu investeringuid.

Netovõlakooormus on võlakohustuste suuruse ja likviidsete varade kogusumma vahe.

Maksimaalne lubatav netovõlakooormus võib olla 6-kordne põhitegevuse tulem või 60% põhitegevuse tuludest, olenevalt kumb on suurem, kuid mitte rohkem kui 100%. Covid-19 pandemiast tingitud majandusolukorra tõttu on 60% tingimus asendatud leebemate piirmääradega. Aastatel 2020-2024 on 60% kriteeriumi asemel 80% ning 6-kordse põhitegevuse tulemi asemel 10-kordne tulem. Aastal 2025 on nimetatud piirmäärad 75% ja 9-kordne tulem, 2026. aastal 70% ja 8-kordne tulem ning 2027.aastal 65% ja 7-kordne tulem. Alates 2028. aastast kehtivad endised piirmäärad (KOFS § 59 lõige 13).

2024. aasta lõpu seisuga oli Kastre valla netovõlakooormuse määr 53,2% põhitegevuse tuludest. 2025. aasta lõpuks on netovõlakooormuse määr eelduslikult 50,3% põhitegevuse tuludest. Aastatel 2026-2029 jääb netovõlakooormus vahemikku 48,3-54,9%. (tabel 9).

Tabel 9. Põhitegevuse tulem ja netovõlakooormus aastatel 2024-2029

Põhinäitajad	2024 täitmine	2025 eeldatav täitmine	2026 prognoos	2027 prognoos	2028 prognoos	2029 prognoos
Põhitegevuse tulud kokku	14 703 101	15 901 590	16 849 910	17 730 665	18 678 393	19 702 447
Põhitegevuse kulud kokku	13 161 523	15 064 820	15 752 406	16 283 915	16 761 531	17 310 497
<i>sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksed</i>	32 485	18 538	9 954	3 874	0	0
Põhitegevustulem	1 541 578	836 770	1 097 504	1 446 750	1 916 862	2 391 950
Investeeringustegevus kokku	-4 353 309	-1 026 293	-1 252 119	-2 348 227	-2 673 279	-3 423 684
Eelarve tulem	-2 811 731	-189 523	-154 615	-901 477	-756 417	-1 031 734
Finantseerimistegevus	2 247 649	-508 815	-14 125	1 213 090	813 977	554 577
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	-654 857	-698 338	-168 740	311 613	57 560	-477 157
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (+/-)	-90 775	0	0	0	0	0
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	1 214 996	516 658	347 918	659 531	717 091	239 934
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	9 036 345	8 508 992	8 484 913	9 694 129	10 508 106	11 062 683
Netovõlakooormus (eurodes)	7 821 348	7 992 334	8 136 994	9 034 598	9 791 015	10 822 749
Netovõlakooormus (%)	53,2%	50,3%	48,3%	51,0%	52,4%	54,9%
Netovõlakooormuse ülemmäär (eurodes)	14 703 101	11 926 193	11 794 937	11 524 932	11 501 172	14 351 700
Netovõlakooormuse ülemmäär (%)	100,0%	75,0%	70,0%	65,0%	61,6%	72,8%
Vaba netovõlakooormus (eurodes)	6 881 753	3 933 859	3 657 943	2 490 335	1 710 157	3 528 951

7. Kokkuvõte

Kastre valla eelarvestrateegia aastateks 2026-2029 on tasakaalus ning kooskõlas arengukavas toodud eesmärkidega.

Valla tulubaas sõltub ümbritsevast majanduskeskkonnast ja valla arengust ning keskvalitsuse otsustest kohaliku omavalitsuse rahastamisel. Peamine tulubaasi kasv tuleneb maksutuludest, mille laekumise kasvuks on prognoositud 2026-2029 8% aastas.

Eelarve on tundlik väliskeskkonnast tulenevate mõjutegurite, eelkõige tulude võimalikule vähenemisele ja maksumaksjate arvu kahanemisele. Kõik eelarvestrateegia toodud arvandmed on prognoositud kulude kokkuhoiu vajadust silmas pidades. Eelarvestrateegia koostamise ajal ei ole teada kõiki valitsuse poolt kavandatavaid eelarvepoliitilisi muudatusi, mis mõjutavad valla finantsseisu ja sellest tulenevaid otsuseid.

Eelarvestrateegia perioodil on kavandatud investeerida kokku ligi 14,9 miljonit eurot. Investeermistegevus on kaetud ja planeeritakse ka tulevikus katta peamiselt laenuvahendite arvelt. Laenude kavandamisel on arvestatud netovõlakooormuse piirmääraga. Aastatel 2026-2029 jääb netovõlakooormuse määr vahemikku 48,3-54,9%.

Kui jooksva aasta eelarve koostamisel kujuneb aasta lõpu raha jääk suuremaks kui strateegias prognoositud, siis suunatakse see arengukavas välja toodud eesmärkide elluviimiseks või vähendatakse kavandatud laenuvahendeid.

Kastre vald peab strateegiaperioodil kinni omavalitsustele riigi poolt kehtestatud finantsdistsipliini tagamise meetmetest - positiivsest tulemist ja netovõlakooormuse ülemmäärast.

LISA Eelarvestrateegia 2026-2029 vormid

1. Eelarvestrateegia näitajad majandusliku sisu järgi

Kastre vald	2024 täitmine	2025 eeldatav täitmine	2026 prognoos	2027 prognoos	2028 prognoos	2029 prognoos
Põhitegevuse tulud kokku	14 703 101	15 901 590	16 849 910	17 730 665	18 678 393	19 702 447
Maksutulud	9 000 801	9 893 000	10 690 286	11 552 014	12 482 965	13 489 402
sh tulumaks	8 769 840	9 600 000	10 368 000	11 197 500	12 093 000	13 060 440
sh maamaks	230 961	293 000	322 286	354 514	389 965	428 962
sh muud maksutulud	0	0				
Tulud kaupade ja teenuste müügist	656 149	745 771	810 274	829 301	846 078	863 695
Saadavad toetused tegevuskuludeks	4 943 641	5 177 319	5 249 350	5 249 350	5 249 350	5 249 350
sh tasandusfond	1 839 357	1 743 306	1 700 000	1 700 000	1 700 000	1 700 000
sh toetusfond	2 896 700	3 047 000	3 199 350	3 199 350	3 199 350	3 199 350
sh muud saadud toetused tegevuskuludeks	207 584	387 013	350 000	350 000	350 000	350 000
Muud tegevustulud	102 510	85 500	100 000	100 000	100 000	100 000
Põhitegevuse kulud kokku	13 161 523	15 064 820	15 752 406	16 283 915	16 761 531	17 310 497
Antavad toetused tegevuskuludeks	886 968	980 040	1 013 130	1 006 127	1 007 157	1 008 221
Muud tegevuskulud	12 274 555	14 084 780	14 739 276	15 277 788	15 754 374	16 302 276
sh personalikulud	7 637 442	8 938 752	9 385 689	9 714 188	10 054 184	10 406 080
sh majandamiskulud	4 635 554	5 003 417	5 253 587	5 463 600	5 600 190	5 796 196
sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksed	32 485	18 538	9 954	3 874		
sh muud kulud	1 560	142 611	100 000	100 000	100 000	100 000
Põhitegevuse tulem	1 541 578	836 770	1 097 504	1 446 750	1 916 862	2 391 950
Investeeringustegevus kokku	-4 353 309	-1 026 293	-1 252 119	-2 348 227	-2 673 279	-3 423 684
Põhivara müük (+)	38 900	0				
Põhivara soetus (-)	-4 137 671	-1 035 034	-1 165 000	-2 835 000	-4 440 000	-6 495 000
sh projektide omaosalus	-4 067 636	-704 043	-835 000	-2 085 000	-2 380 000	-3 115 000
Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine (+)	70 035	330 991	330 000	750 000	2 060 000	3 380 000
Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine (-)	0	0	-173 800	-25 000	-25 000	-25 000
Osaluste ning muude aktsiate ja osade müük (+)	0	0				
Osaluste ning muude aktsiate ja osade soetus (-)	0	0				
Tagasilaekuvad laenud (+)	0	0				
Antavad laenud (-)	0	0				
Finantstulud (+)	20 351	15 000	10 000	10 000	10 000	10 000

Finantskulud (-)	-344 924	-337 250	-253 319	-248 227	-278 279	-293 684
Eelarve tulem	-2 811 731	-189 523	-154 615	-901 477	-756 417	-1 031 734
Finantseerimistegevus	2 247 649	-508 815	-14 125	1 213 090	813 977	554 577
Kohustiste võtmine (+)	2 800 000	250 000	750 000	2 000 000	2 000 000	1 500 000
Kohustiste tasumine (-)	-552 351	-758 815	-764 125	-786 910	-1 186 023	-945 423
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	-654 857	-698 338	-168 740	311 613	57 560	-477 157
Nõuete ja kohustiste saldode muutus kokku (+/-)	-90 775	0	0	0	0	0
sh nõuete muutus (- suurenemine/ + vähenemine)						
sh kohustiste muutus (+ suurenemine/ - vähenemine)						
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	1 214 996	516 658	347 918	659 531	717 091	239 934
Võlakohustised kokku aasta lõpu seisuga	9 036 345	8 508 992	8 484 913	9 694 129	10 508 106	11 062 683
sh üle 1 a perioodiga mittekatkestatav kasutusrent (konto 913100), sihtfinantseerimise kohustised (konto 253550), saadud ettemaksed (kontogrupp 2038)	32 366	13 828	3 874	0	0	0
sh kohustised, mille võrra võib ületada netovõlakoormuse piirmäära	0	0				
Netovõlakoormus (eurodes)	7 821 348	7 992 334	8 136 994	9 034 598	9 791 015	10 822 749
Netovõlakoormus (%)	53,2%	50,3%	48,3%	51,0%	52,4%	54,9%
Netovõlakoormuse ülemmäär (eurodes)	14 703 101	11 926 193	11 794 937	11 524 932	11 501 172	14 351 700
Netovõlakoormuse individuaalne ülemmäär (%)	100,0%	75,0%	70,0%	65,0%	61,6%	72,8%
Vaba netovõlakoormus (eurodes)	6 881 753	3 933 859	3 657 943	2 490 335	1 710 157	3 528 951
E/a kontroll (tasakaal)	0	0	0	0	0	0
Kohustiste võtmise kontroll	OK	OK	OK	OK	OK	OK
Põhitegevuse tulude muutus	-	8%	6%	5%	5%	5%
Põhitegevuse kulude muutus	-	14%	5%	3%	3%	3%
Omafinantseerimise võimekuse näitaja	1,12	1,06	1,07	1,09	1,11	1,14

2. Investeeringisvaldkonnad ja -objektid

Investeeringisvaldkonnad	2025 eeldatav täitmine	2026 prognoos	2027 prognoos	2028 prognoos	2029 prognoos
01 Üldised valitsussektori teenused	0	0	0	60 000	500 000
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>				60 000	500 000
02 Riigikaitse	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>					
03 Avalik kord ja julgeolek	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>					
04 Majandus	250 004	550 000	100 000	100 000	600 000
<i>sh toetuse arvelt</i>		250 000			300 000
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	250 004	300 000	100 000	100 000	300 000
05 Keskkonnakaitse	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>					
06 Elamu- ja kommunaalmajandus	50 000	0	30 000	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	50 000		30 000		
07 Tervishoid	65 000	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	65 000				
08 Vabaaeg, kultuur ja religioon	74 030	170 000	1 205 000	80 000	395 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	89 991	80 000	750 000	60 000	280 000
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	-15 961	90 000	455 000	20 000	115 000
09 Haridus	596 000	445 000	1 500 000	4 200 000	4 000 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	241 000			2 000 000	2 000 000
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	355 000	445 000	1 500 000	2 200 000	2 000 000
10 Sotsiaalne kaitse	0	0	0	0	1 000 000
<i>sh toetuse arvelt</i>					800 000
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>					200 000
KÕIK KOKKU	1 035 034	1 165 000	2 835 000	4 440 000	6 495 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	330 991	330 000	750 000	2 060 000	3 380 000
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	704 043	835 000	2 085 000	2 380 000	3 115 000

Investeeringuobjektid	2025 eeldatav täitmine	2026 prognoos	2027 prognoos	2028 prognoos	2029 prognoos
01 Vallamaja juurdeehitus projekt	0	0	0	60 000	500 000
sh toetuse arvelt				0	
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)				60 000	500 000
04 Vallateede parendamine	0	100 000	100 000	100 000	100 000
sh toetuse arvelt		0	0		
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		100 000	100 000	100 000	100 000
04 Kergliiklusteede rajamine	250 000	450 000	0	0	500 000
sh toetuse arvelt		250 000			300 000
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	250 000	200 000			200 000
06 Tänavavalgustus (lampide vahetus + rajamine)	0	0	30 000	0	0
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)			30 000		
06 Veevõtukohtade rajamine	50 000	0	0	0	0
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	50 000				
07 Võnnu perearsti ruumide remont Võnnu Kultuurimajas	65 000	0	0	0	0
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	65 000				
08 Vooremäe tervisespordirajad	40 000	40 000	190 000	0	0
sh toetuse arvelt	20 000	20 000	150 000		
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	20 000	20 000	40 000		
08 Vooremäe suusasilla ja suusastaadioni projekteerimine ja rajamine (TAS projekt)	14 030	0	0	0	0
sh toetuse arvelt	69 991	0			
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	-55 961	0			
08 Mänguväljakud, avalik ruum	20 000	80 000	15 000	80 000	15 000
sh toetuse arvelt		60 000		60 000	
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	20 000	20 000	15 000	20 000	15 000
08 Priiuse seltsimaja rekonstrueerimine	0	0	1 000 000	0	0
sh toetuse arvelt			600 000		
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)			400 000		
08 Priiuse väliala projekteerimine ja ehitus	0	50 000	0	0	380 000
sh toetuse arvelt					280 000
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		50 000			100 000
09 Võnnu Keskkooli renoveerimine	15 000	170 000	1 015 000	0	0
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	15 000	170 000	1 015 000		
09 Võnnu lasteaia rühmaruumide rekonstrueerimine	0	200 000	0	0	0
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		200 000			
09 Melliste Kooli siseruumide (vana majaosa) rekonstrueerimine	160 000	0	410 000	0	0
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	160 000		410 000		

09 Melliste Kooli rekreatsiooniala (MATA projekt)	421 000	0	0	200 000	0
sh toetuse arvelt	241 000				
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	180 000			200 000	
09 Haaslava koolimaja		75 000	75 000	4 000 000	4 000 000
sh toetuse arvelt				2 000 000	2 000 000
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		75 000	75 000	2 000 000	2 000 000
10 Sotsiaalmaja ehitamine	0	0	0	0	1 000 000
sh toetuse arvelt					800 000
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)					200 000
Kokku	1 035 034	1 165 000	2 835 000	4 440 000	6 495 000
sh toetuste arvelt	330 991	330 000	750 000	2 060 000	3 380 000
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	704 043	835 000	2 085 000	2 380 000	3 115 000

3. Eelarvestrateegia põhinäitajad

Põhinäitajad	2024 täitmine	2025 eeldatav täitmine	2026 prognoos	2027 prognoos	2028 prognoos	2029 prognoos
Põhitegevuse tulud kokku	14 703 101	15 901 590	16 849 910	17 730 665	18 678 393	19 702 447
Põhitegevuse kulud kokku	13 161 523	15 064 820	15 752 406	16 283 915	16 761 531	17 310 497
<i>sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksed</i>	32 485	18 538	9 954	3 874	0	0
Põhitegevuse tulem	1 541 578	836 770	1 097 504	1 446 750	1 916 862	2 391 950
Investeeringustegevus kokku	-4 353 309	-1 026 293	-1 252 119	-2 348 227	-2 673 279	-3 423 684
Eelarve tulem	-2 811 731	-189 523	-154 615	-901 477	-756 417	-1 031 734
Finantseerimistegevus	2 247 649	-508 815	-14 125	1 213 090	813 977	554 577
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	-654 857	-698 338	-168 740	311 613	57 560	-477 157
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (+/-)	-90 775					
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	1 214 996	516 658	347 918	659 531	717 091	239 934
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	9 036 345	8 508 992	8 484 913	9 694 129	10 508 106	11 062 683
sh kohustused, mille võrra võib ületada netovõlakoormuse piirmäära (arvestusüksuse väline)						
Netovõlakoormus (eurodes)	7 821 348	7 992 334	8 136 994	9 034 598	9 791 015	10 822 749
Netovõlakoormus (%)	53,2%	50,3%	48,3%	51,0%	52,4%	54,9%
Netovõlakoormuse ülemmäär (eurodes)	14 703 101	11 926 193	11 794 937	11 524 932	11 501 172	14 351 700
Netovõlakoormuse ülemmäär (%)	100,0%	75,0%	70,0%	65,0%	61,6%	72,8%
Vaba netovõlakoormus (eurodes)	6 881 753	3 933 859	3 657 943	2 490 335	1 710 157	3 528 951